

Legal update

Září 2022

Weinhold Legal

Obsah

Aktuality v legislativě

Novela zákona o svobodném přístupu k informacím

Novela zákona o evidenci skutečných majitelů

Aktuality v judikatuře

Ručení člena voleného orgánu a předvídatelnost škody při porušení péče řádného hospodáře

Úřední ověření podpisů na smlouvě o převodu podílu

Informace uvedené v tomto bulletinu jsou prezentovány na základě našeho nejlepšího přesvědčení a poznatků získaných v době, kdy byl tento text dán do tisku. Nicméně, konkrétní informace vztahující se k tématům uvedeným v tomto bulletinu by měly být konzultovány dříve, než na jejich základě bude učiněno jakékoliv rozhodnutí.

Bankovníctví, finance a pojišťovnictví:

Daniel Weinhold, Václav Štraser, Ondřej Tejnský

ESG – Firemní udržitelnost

Tereza Hošková

Fúze a akvizice:

Daniel Weinhold, Václav Štraser

Insolvence a restrukturalizace:

Zbyšek Kordač, Jakub Nedoma

IT, media, telekomunikace:

Martin Lukáš, Jakub Nedoma, Michal Przewczek

Nemovitosti:

Pav Younis, Václav Štraser

Ochrana osobních údajů:

Martin Lukáš, Tereza Hošková, Daša Aradská

Pracovní právo:

Eva Procházková, Anna Bartůňková, Daša Aradská

Slovenské právo:

Tomáš Čermák, Karin Konečná

Správa rodinného majetku:

Milan Polák, Zbyšek Kordač, Michaela Koblasová

Soudní a rozhodčí řízení:

Milan Polák, Zbyšek Kordač, Anna Bartůňková, Michaela Koblasová, Michal Švec

Soutěžní právo / právo EU:

Tomáš Čermák, Jana Duchoňová

Start-upy a venture kapitál:

Pav Younis, Martin Lukáš, Jakub Nedoma, Michal Švec

Veřejné zakázky a veřejný prostor:

Martin Lukáš, Tereza Hošková, Monika Švaříčková

Aktuality v legislativě

Novela zákona o svobodném přístupu k informacím

Novela zákona, jejíž část nabyla účinnosti 1. září 2022, reaguje na nutnost transpozice evropské směrnice do české právní úpravy. Cílem je rozšíření okruhu poskytovaných informací, dále rozšíření subjektů povinných poskytovat informace a též rozšíření způsobů jejich zpřístupňování. Tato novela má dělenou účinnost a její poslední část vstoupí v účinnost počátkem roku 2024. Již v účinném znění však přináší několik zásadních novinek.

Povinnost poskytovat informace se nebude vztahovat na činnost těch veřejných institucí a veřejných podniků, které mají právní formu obchodních společností nebo národního podniku. Povinnost poskytnout informaci tak nebude například u informací o činnostech, které jsou uskutečňovány v běžném obchodním styku v rozsahu předmětu činnosti nebo podnikání této veřejné instituce zapsaného ve veřejném rejstříku. Další výjimkou jsou informace, které mají obchodní nebo průmyslovou povahu a jejichž poskytnutí by veřejnou institucí znevýhodnilo na relevantním trhu. Tyto výjimky se však nevztahují na činnosti, o nichž musí informovat veřejné podniky.

Povinné subjekty budou mít povinnost evidovat informace, které mají povinnost zveřejňovat jako otevřená data v Národním katalogu otevřených dat, který je dostupný prostřednictvím vzdáleného přístupu (webové stránky). Nejedná se o novou povinnost, avšak text zákona odstraňuje interpretační nejasnosti. Národní katalog otevřených dat zároveň slouží jako jednotné místo o otevřených datech publikovaných v České republice. Pomocí něho lze snadno vyhledávat zveřejněná otevřená data.

Další novinkou je určení datových souborů s vysokou hodnotou. Jedná se zejména o datové soubory, které mají významný socioekonomický přínos, nebo přínos pro životní prostředí nebo jsou prospěšné vysokému počtu uživatelů (údaje týkající se společností a jejich vlastnictví, statistické údaje, geoprostorové údaje a další). Tyto údaje by měly být až na výjimky bezplatně dostupné a tam, kde je to relevantní též k dispozici s možností stažení kompletní datové sady, která bude obsahovat množinu souvisejících údajů.

Od 1. ledna 2023 se zavádí nová pravidla pro individuální poskytnutí informace o platu, odměně a podobných plněních. Tato otázka byla doposud řešena jen v judikatuře. Informaci o výši platu bude možné poskytnout bez dalšího u osob, kterým byly tyto prostředky poskytnuty za výkon funkce veřejného funkcionáře. Informaci o výši platu, resp. odměny bude dále možné poskytnout bez dalšího u člena statutárního, řídicího, dozorčího nebo kontrolního orgánu povinného subjektu např. v případě veřejných institucí majících povahu obchodních společností. U osob, u kterých zákon tuto cestu poskytnutí informace nepřipouští, bude i nadále nutné splnit všechna kritéria platového nálezu Ústavního soudu.

S účinností od ledna 2024 se pak zavádí Centrální registr jako informační systém veřejné správy, jehož správcem bude Ministerstvo vnitra, přičemž systém bude bezplatně veřejně přístupný.

Novela zákona o evidenci skutečných majitelů

Zákonodárce novelou, která nabývá účinnosti 1. října 2022, reaguje na výtky Evropské Komise v řízení o porušení povinnosti pro nesprávné provedení směrnice. Ústředním bodem novely je zrušení rozlišování mezi koncovým příjemcem a osobou s koncovým vlivem. Novelizace zákona zavádí jednotnou materiální charakteristiku skutečného majitele. Upravená definice skutečného majitele spočívá v tom, že skutečný majitel právní osobou nebo právní uspořádání vlastní nebo kontroluje. Nic se však nemění na skutečnosti, že na vrcholu kontrolní struktury může být i nadále právní osoba.

Aktuality v judikatuře

Vznik ručení člena voleného orgánu právnické osoby a předvídatelnost škody při porušení péče řádného hospodáře

(rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 27 Cdo 59/2022, ze dne 30. 6. 2022)

V předmětném rozhodnutí se navrhovatelka domáhala zaplacení peněžité částky. Žalovaný ve sporu, který předcházal předmětné věci, podal na navrhovatelku žalobu, ačkoliv věděl, že pohledávka společnosti, za kterou jednal, neexistuje, přičemž žaloval také promlčené pohledávky. Tím podle soudu prvního stupně nejednal s péčí řádného hospodáře. V důsledku podané žaloby navrhovatelce vznikla pohledávka na nákladech řízení, kterou navrhovatelka nevy mohla v insolvenčním řízení a za jejíž splnění podle § 159 odst. 3 občanského zákoníku ručí žalovaný. Podle navrhovatelky žalovaný mohl předvídat škodu, která může společnosti vzniknout.

Navrhovatelka dále uváděla, že pokud se žalovaný spoléhal výlučně na institut osvobození od soudního poplatku, při vědomí, že nemusí být od úhrady soudních poplatků, potažmo nákladů řízení, osvobozen, za předpokladu, že prokazatelně v návrhu na osvobození od úhrady soudních poplatků uvedl nepravdivé informace, jednal podle dovolatelky „přínejmenším nedbale, pokud (ne)předvídal možnou škodu.“

Z ustálené judikatury vyplývá, že jednou z podmínek ručení podle § 159 odst. 3 občanského zákoníku je existence závazku, který spočívá v povinnosti člena voleného orgánu nahradit právnické osobě škodu, kterou způsobil při výkonu své funkce. Otázka, zda se musí jednat o závazek splatný, však dosud v rozhodovací praxi dovolacího soudu nebyla řešena.

Z rozlišování splatnosti pohledávky a splnitelnosti dluhu vyplývá, že ke splnění povinnosti člena voleného orgánu nahradit právnické osobě její škodu není nezbytné, aby byla tato pohledávka splatná, a postačí, je-li jí odpovídající dluh splnitelný. S ohledem na tuto skutečnost lze uzavřít, že smysl a účel § 159 odst. 3 občanského zákoníku nevyžaduje, aby člen voleného orgánu ručil za dluhy právnické osoby až od okamžiku splatnosti závazku na náhradu škody, a ke vzniku jeho ručení tak postačí, je-li oprávněn svou povinnost k náhradě škody plnit. Na to, aby žalovaný za pohledávku na nákladech řízení ručil, tedy není nutné, aby jej společnost vyzvala k náhradě škody, kterou jí žalovaný porušením povinnosti při výkonu funkce způsobil.

Soud se také zabýval otázkou předvídatelnosti škody při porušení péče řádného hospodáře. Podle soudu je běžnou zkušeností, že v občanském soudním řízení vznikají účastníkům náklady a že tyto jsou obvykle procesně neúspěšnému účastníkovi uloženy k zaplacení. Skutečnost, že podání žaloby může vést ke vzniku škody, tak podle soudu nemůže být objektivně nepředvídatelná. Na této skutečnosti nemění nic ani to, že v předcházejícím řízení s obdobným předmětem nevznikly v důsledku odlišného postupu soudu náklady řízení. Při podání návrhu na zahájení soudního řízení za společnost tedy při naplnění standardu péče řádného hospodáře musí ten, kdo za společnost jedná, vycházet z toho, že v případě neúspěchu v řízení může společnosti vzniknout povinnost nahradit protistraně její náklady

Úřední ověření podpisů na smlouvě o převodu podílu v s.r.o.

(rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 27 Cdo 1018/2021, ze dne 4. 5. 2022)

Žalobce se domáhal určení, že smlouva o převodu podílu je neplatná. Ústřední otázkou bylo, zda podpisy smluvních stran na smlouvě o převodu podílu ve společnosti s ručením omezeným musí být úředně ověřeny. Dovolací soud dal za pravdu odvolacímu soudu v tom, že se požadavek zpřísněné písemné formy právního jednání obsažený v § 6 z. o. k. neuplatní v případě převodu podílu. Citované ustanovení dopadá na jednání týkající se založení, vzniku, změny, zrušení nebo zániku obchodní korporace. Uvedené ustanovení nedopadá na převody podílu ve společnosti s ručením omezeným, jež se týkají postavení společníků (výkonu jejich vlastnických práv). Požadavek úředního ověření podpisů v takovém případě nicméně vyplývá ze speciálního pravidla zakotveného v § 209 odst. 2 z. o. k.

Pokud se jedná o nutnost úředního ověření podpisů, Nejvyšší soud zkonstatoval, že není-li ve smlouvě o převodu podílu stanoveno jinak, stávají se závazky ze smlouvy účinnými dnem, kdy byla smlouva uzavřena. K tomuto dni podíl také přechází na nabyvatele. Vůči společnosti je však převod účinný až v okamžiku, kdy jí je doručena smlouva o převodu podílu s úředně ověřenými podpisy smluvních stran. Až k tomuto dni se nabyvatel podílu stává společníkem. Tedy, není-li převod podílu účinný vůči společnosti, nestává se osoba, na kterou je podíl převáděn, společníkem. Nejvyšší soud tedy zkonstatoval, že smlouva o převodu podílu nevtěleného do kmenového listu musí mít písemnou formu s úředně ověřenými podpisy.

© 2022 Weinhold Legal
Všechna práva vyhrazena

Informace uvedené v tomto bulletinu současně nelze chápat jako vyčerpávající popis relevantní problematiky a veškerých možných konsekvencí, a nemělo by na ně být plně spoléháno v jakýchkoliv rozhodovacích procesech ani by neměly být považovány za náhražku specifické právní rady, které by byla relevantní pro konkrétní okolnosti. Weinhold Legal, v.o.s. advokátní kancelář ani kterýkoliv právník uvedený jako autor těchto informací neodpovídají za jakoukoliv újmu, která by mohla vzniknout ze spoléhání se na zde uveřejněné informace. Dále si dovoluujeme poznamenat, že na některé záležitosti v tomto bulletinu uváděné mohou existovat různé právní názory z důvodu nejednoznačnosti příslušných ustanovení, a v budoucnu může převážít jiný než námi uváděný výklad.

Své připomínky laskavě zasílejte na e-mailovou adresu: dusan.korbel@weinholdlegal.com, anebo kontaktujte osobu, s níž jste obvykle ve spojení. Odhlášení publikací na office@weinholdlegal.com.